

ה"ת 8089/03/15 - תאאר עדארבה, ת.ת.א. תאאר - חברה לעבודות בנין בע"מ, טי.אר. שפכטל וצבע בע"מ נגד מדינת ישראל, חקירות מכס ירושלים והדרום

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 8089-03-15 עדארבה ואח' נ' מדינת ישראל ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופט מרים קסלסי
המבקשים	1. תאאר עדארבה
	2. ת.ת.א. תאאר - חברה לעבודות בנין בע"מ
	3. טי.אר. שפכטל וצבע בע"מ
נגד	ע"י ב"כ עוה"ד קובי גולדמן ואח'
המשיבים	1. מדינת ישראל
	2. חקירות מכס ירושלים והדרום

החלטה

בפני בקשה "לבטל את כל הצווים שניתנו לבקשת המשיבים במעמד צד אחד, לשחרר את חשבונות הבנק שהוקפאו ולשחרר חשבונות יתרת זכות אצל לקוחות אשר הוקפאו/נתפסו על ידי המשיבים".

רקע

1. כנגד מבקשים 1 ו-2 עלה החשד לפיו בוצעו על ידם עבירות על **חוק איסור הלבנת הון התש"ס-2000**, **(להלן: חוק איסור הלבנת הון)**, **חוק מע"מ תשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ)**, **פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], ועבירות על חוק העונשין תשל"ז - 1977 - קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד וקשירת קשר לעשות פשע (להלן: "חוק העונשין")**
2. על פי החשד ומחומר החקירה שהצטבר הכולל גם ראיות קבילות הכוללות הודעות אחרים, מסמכים וחשבוניות, עולה כי המבקש "קנה" חשבוניות מס פיקטיביות וקיזז תשומות על פיהן, בשווי מוערך של 1.25 מיליון ₪. כנגזרת מכך הועלמה הכנסה בסכום של כ-6 מיליון ₪ כומים גבוהים יותר.
3. המבקש מס' 1 נעצר במסגרת גילוי פרשה שכללה עשרות חשודים ולאחר כשבועיים שוחרר למעצר בית ותנאים מגבילים נוספים.

4. בטרם מעצרו הוצאו צווים בהעדר על חשבונות החברה, נכסים, לרבות כספים בחשבונות בנק וכאלו המוחזקים אצל צדדי ג'. עם הגשת הבקשה שלפני ובהסכמת המשיבה, שנתתי לה תוקף של החלטת ביניים, שוחררו חשבונות הבנק של המבקשים 1-3 להמשך פעילות, כאשר יתרת הזכות, אם היתה, הועברה לפקדון, לגביו הצו נותר בעינו. יובהר כי מבקשת 3 אינה נחשדת בפעילות אסורה, אולם בהיותה אחת החברות בהן מחזיק מבקש 1, הוטלו עליה עיקולים בהיותה "נכס" של המבקש 1.

טענות ב"כ המבקשים

5. טענות ב"כ המבקשים בתמצית הינם כדלקמן:

5.1. חוק איסור הלבנת הון לא חל במקרה הנוכחי.

5.2. הטלת צווים אינה חוקית משום שהכספים אינם דרושים לחקירה, אין הם בגדר רווח או "שלל" שהתקבל מביצוע עבירות ולכן לא חלים סעיפים 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: **פסד"פ**) ואף לא סעיפים 26, 21(א) לחוק איסור הלבנת הון וסעיף 109 לחוק מע"מ.

5.3. "העובדים קנו זכות במסת הנכסים הכללית של המעביד (המבקשים) בשל עבודתם בתום לב" וזכות זו גוברת על זכות המשיבים.

5.4. סמכות התפיסה צריכה להיות מופעלת באופן מידתי, כאמור **בבש"פ 7715/97 חג'ג' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(1) 14.

תגובת המשיבים

6. נציג המשיבים טען כי בדין הוטלו צווים ונתפסו כספים. סך הכספים שנתפסו עומד כעת על כ 667,000 ש"ח. תפיסת הכספים נועדה להבטיח אפשרות חילוט עתידית וכי בזמן הקרוב עומד להיות מוגש כתב אישום כנגד המבקשים 1 ו-2 ובמסגרתו יתבקש חילוט הכספים.

דין והכרעה

7. בשלב זה, על פי החומר שנאסף, ניתן לומר כי התגבשו כנגד המבקשים 1 ו-2 חשדות מוצקים בגין עבירות על חוק המע"מ, על כך, נראה שאפילו הסנגור לא מתכחש, אלא שטוען כי מדובר בסה"כ בקיזוז תשומות שלא כדיון, כאמור בסעיף 117(ב)(5) ולא בנסיבות מחמירות. כשלעצמי אני סבורה שישנן עוד כמה עבירות שיכולות לבוא בחשבון אשר מנויות בסעיף 117(ב) (כמו: **(1) "מסר ידיעה כוזבת או מסר דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור"**; **(8) "השתמש בכל מרמה או תחבולה או שהרשה לאחר להשתמש בהן או עשה מעשה אחר"**).

8. חוק איסור הלבנת הון מונה בתוספת הראשונה את העבירות שהחוק חל לגביהן ואחת מהן היא:

(17) "עבירה לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ה-1975, שנעברה בנסיבות מחמירות".

9. השאלה האם העבירות בוצעו בנסיבות מחמירות, אינה שאלה ערכית העומדת לדיון, אלא שאלה של תחולה על פי הגדרת המחוקק. בחוק מע"מ נקבע מה ייחשב לנסיבות מחמירות:
- ... (2) נגד העברין הוגשו למעלה מ-6 אישומים בשל עבירות לפי סעיפים קטנים (ב) או (ב1), בתקופה של שלוש שנים;**
- (3) העברין, במעשיו, הביא להתחמקות או להשתמטות מתשלום מס, בסכום העולה על כפל הסכום הקבוע כקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.**

אמנם כתב האישום טרם הוגש, אולם על פניו יכול ותהיה תחולה לשני הסעיפים הללו לגבי המבקשים 1 ו-2, ועל כן לא ניתן לשלול בשלב זה תחולתו של חוק איסור הלבנת הון על המעשים החשודים של המבקשים. אציין כי לצורך הדיון שלפני, אני מניחה לטובת המבקש כי בסופו של יום עבירות במסגרת ארגון פשיעה לא ייוחסו לו, שכן לא כל החומר נחשף בפני.

עוד ניתן לומר כי אותם מעשים המיוחסים למבקש, עונים על הגדרות של מספר עבירות על פי חוק העונשין כמו: קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד וקשירת קשר לעשות פשע.

הסמכות לתפוס נכס, במקרה זה כספים

10. משקבעתי כי המעשים בהם חשוד המבקש עונים על הוראות החוקים שהוזכרו לעיל, הרי שסמכות התפיסה של הכספים קמה הן מכוח סעיף 32(א) לפסד"פ, הן מכוח סעיף 26 לחוק מע"מ אשר מפנה לס' 32(א) לפסד"פ והן על פי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון אשר מאפשר חילוט של "רכוש שהושג במישרין או בעקיפין כשכר עבירה או כתוצאה מביצוע העבירה או שיועד לכך". בסעיף 3 לחוק זה מוגדר רכוש לרבות כספים ו"רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור וכל רכוש שצמח או שבא מרווחי רכוש כאמור".
11. טוען הסנגור כי הכספים המצויים בבנק אינם הכספים שלגביהם בוצעו העבירות, כי אם כספים לגיטימיים שהועברו מצדדי ג' למבקשים בגין עבודות שביצעה. טענה כזו ניתן אולי להעלות כשמדובר בחפץ בעל זהות וסמנים חיצוניים, אך לא כשמדובר בכספים.
- אם נתמקד רק בסכום התשומות שקוזז שלא כדין - 1.25 מיליון ₪, סכום זה נותר במועד הקיזוז בידי המבקשים ויכול היה לשמש למימון פעילות לגיטימית שהביאה לאותה הכנסה שאמורה להתקבל מצדדי ג' ויכול והצטבר ביתרות הזכות בחשבונות הבנקים של המבקשים. על מנת להתגבר על פעילות אסורה של הלבנת הון, אין צורך להוכיח מקורו של הכסף לצורך חילוטו, לפיכך טענת הסנגור בענין זה נדחית.

שחרור כספים עבור משכורות עובדים

12. ב"כ המבקשים עתר לשחרור כספים עבור תשלומי משכורות חודש פברואר לכ-50 עובדים של שתי החברות, בטענה כי העובדים הם נושים מובטחים, אלא מאי, העובדים אינם צד לבקשה, בא כוח המבקשים לא הוסמך על ידם ועל כן אינו יכול לטעון בשמם ובוודאי שלא לקבל כסף עבורם.

13. אציין בכל מקרה כי לענין זכות קדימה, "מקום שהחייב הינו נאשם שהורשע בפלילים ובין נכסיו מצויים גם נכסים שהושגו בעבירה, ואשר על כן מתבקש חילוטם, אין לראות באותם נכסים כחלק בלתי נפרד ממסת נכסיו במישור האזרחי. רכוש זה נתפש כשייך לציבור מעצם זיקתו למעשה העבירה, ולכן אין באפשרותם של נושים להיפרע מנכסים אלה. המדינה כמחלטת אינה עומדת בשורה אחת עם הנושים ומתחרה עימם על חלקה ברכוש" (ראה דברי כב' השופט עדנה ארבל בבש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון ואח' מיום 31/10/07 ודברי כב' הש' צבן בב"ש(ים) 9021/09 סימה ניסן ואח' נ' מדינת ישראל מיום 5/8/09).

אשר על כן, נדחית גם בקשה זו של המבקשים. אציין כי צ"א (ב"ש) 19822-07-12 מדינת ישראל נ' קנרש ואח', שהובא ע"י הסגור, בהסכמת המדינה שוחררו חלק מהכספים לצורך תשלום משכורות ועל כן אין בהחלטה כדי להוות שינוי ההלכה הפסוקה או נימוקים משפטיים אחרים שניתן להשוותם למקרה הנוכחי, כנ"ל לגבי ע"ח(חי) אבו מוך ואח' נ' מדינת ישראל, לא ניתן כל נימוק לשחרור חלק מהכספים לתשלום משכורות, ובכל מקרה, עולה מההחלטה כי שחרור הכספים אינו לידי המבקשים והוא מומלץ כחלק מהסדר שיאפשר תפיסה ורישום כלי רכב וכלי עבודה שטרם נתפסו.

אשר על כן הבקשה לשחרור כספים לתשלום משכורות עובדים נדחית.

14. לגבי הטענה בדבר חוסר מידתיות, בהתחשב בכך שנתפס כעשירית מהסכום שהועלם (מע"מ ומס הכנסה), קשה לומר כי השארתו בידי המדינה מהווה חוסר מידתיות. שאלת המידתיות בהלכה הפסוקה נבחנה בעיקר כאשר דובר בנכס שהולך ומתכלה או מאבד מערכו בעת שהוא תפוס על ידי המדינה עד לסיום ההליך הפלילי כאשר מנגד נפגע זכות הקנין של בעל החפץ ובנוסף ניתן למצוא לנכס התפוס חלופה ראויה, היינו שחרור החפץ בתנאים שיבטיחו את מימוש תכלית התפיסה. (ראה לדוגמא בש"פ 9469/09 זיאדנה נ' מדינת ישראל מיום 3/12/09, שם דובר על רכב).

במקרה הנוכחי - כספים תפוסים אינם מאבדים מערכם, מטרת התפיסה בסופו של יום היא חילוטם כחלק מהעונש. החלופה היחידה שוות הערך לכסף היא ערבות בנקאית, אולם זו אינה אפשרית, כך השיב ב"כ המבקשות.

לענין היחס שבין הסכום שנתפס לסכום הלבנת ההון או העלמת המס בהם חשודים מבקשים 1 ו-2, כדוגמא אפשר להביא את ע"פ 5763/02 מדינת ישראל נ' בן יעיש, מיום 21/10/12, שם בית משפט קמא הותיר בידי המדינה שליש מסכום הלבנת ההון המיוחסת למשיב וביהמ"ש העליון לא התערב. יודגש כי החלטה זו ניתנה לאחר שהוגש כתב אישום וניתן היה לבחון את הראיות לכאורה ואת גובה הסכום המדויק שלגביו נטען בוצעו העבירות.

בשלב זה, אני מוצאת כי הסכומים המוחזקים בידי המדינה סבירים ואינם בלתי מידתיים, יחד עם זאת שמורה הזכות למבקשות לטעון בענין זה בשנית, לאחר הגשת כתב אישום וקבלת חומר הראיות לידיה, ומנגד תהיה גם למבקשת תמונה מלאה לגבי סך הכספים והנכסים שנתפסו ושוויים.

לסיכום

15. מכל האמור לעיל, הבקשה לביטול צווים שניתנו במעמד צד אחד וביטול הקפאת הכספים נדחית.

ניתנה היום, כ"ד אדר תשע"ה, 15 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.

מזכירות תשלח ההחלטה לב"כ הצדדים בפקס.

זכות ערר כדין.